

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

Չարենցավանի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս
Վազգեն Ա-ի անվան N3 հիմնական դպրոցի
I Բ դասարանի դասվար՝ Սուսաննա Բայան
<<2022-2023>> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական նիւսնակն ծրագրերի իրականացման պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ժամկետը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտների ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը: V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական նախադրությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններն հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
 - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
 - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
 - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
 - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
 - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
 - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
 - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
 - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
 - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
 - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
 - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐՈՒՄԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐՈՒՄԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐ,	
ՍՈՑԻԱԼԱԳԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Խամար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Իրականացման ծրագրի մասին
1	3-15-14	093800906	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
2	7-5-36	093505242	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
3	3-40-33	077002283	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
4	5-11-39	077198195	<<AIST GLOBAL>>ՄՄ Հոլդինգ ծր.կենտրոն,ծրագրավորող	Ապահով	Կատարված է
5	5-13-3	094999128	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
6	7-9-5	098682686	Գեղ.սրահ,վարսահարդար	Ապահով	Կատարված է
7	3-14-30	094867621	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
8	7-5-6	098543069	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
9	3-32-1	093119498	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
10	2-9-31	077082309	Չարենցավանի գինեկոմիսարիատ,գործավար	Ապահով	Կատարված է
11	7-12-28	077470739	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
12	2-13-19	094947244	Կարի ֆարրիկա,կարող	Ապահով	Կատարված է
13	7-3-35	093861110	Դեղատուն, դեղագործ	Ապահով	Կատարված է
14	գյ.Արզական,Ծաղկունյաց փող. 25/2 տուն	093008260	Չարենցավանի N3 հիմն. դպրոց, դասվար	Ապահով	Կատարված է
15	1-6-10	07725999	<<Մենթորքլիք>>ընկերություն, ծրագրավորող	Ապահով	Կատարված է
16	8-22-30	094851510	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
17	1-6-19	094919663	<<Սա-Լի>>գեղ.սրահ-վարսավիր	Ապահով	Կատարված է
18	3-13-20	098732484	Չի աշխատում	Անապահով	Կատարված է
19	7-4-9	094526925	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
20	3-5-30	094983405	<<ՍԼԻՓԸՐ ԸՆԴ ՔՈ>> ՓԲԸ Ձևարանի կոմպեկտավորող	Ապահով	Կատարված է
21	3-39-31	091978101	Չարենցավանի պետական քոլեջ-դասախոս	Ապահով	Կատարված է
22	7-4-10	093256626	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
23	3-31-26	094104063	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է

24	3-36-5	098906303	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
25	3-4-17	094068867	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
26	7-4-2	041100082	<<Չարենցավան ԲԿ>>ՓԲԸ, տեղեկատվական համակարգ. տեղակալ	Ապահով	Կատարված է
27	3-19-2	093525059	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
28	3-13-13	098740177	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
29	8-22-1	094965880	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
30	7-11-21	077188096	<<S butik>>Առցանց խանութի պաշտոնակն կայքի տնօրեն	Ապահով	Կատարված է
31	3-16-8	077083073	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
32	8-22-13	077414432	<<Վագաս>>ՍՊԸ, հսկիչ-վաճառողուհի	Ապահով	Կատարված է
33	7-17-7	094887072	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
34	Գյ.Ֆանտան, 4-րդ փող.տուն6	093340915	<<ԱԿԲԱԲԱՆԿ>>ԲԲԸ՝ Բեք օֆիսի մասնագետ	Ապահով	Կատարված է
35	3-32-18	094204757	Չի աշխատում	Ապահով	Կատարված է
36	3-14-19	093119195	<<Ասկե Գրուպ>>ԲԲԸ- Հաշվետար	Ապահով	Կատարված է

1. **ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)**- 2022-2023 ուսումնական տարվա սկզբում ձևավորվեց I <<Բ>> դասարանը: Դասարանը կազմված է երեսունվեց աշակերտից, որոնցից քսաներկուսը աղջիկ են, տասնչորսը՝ տղա: Աշակերտներն աչքի են ընկնում իրենց խելացիությամբ, կրթության նկատմամբ մեծ հետաքրքրություններով, սովորելու պատրաստակամությամբ, ինքնասպասարկման կարողությունների գիտակցմամբ, հասկանում ու տիրապետում են դպրոցի ներքին կարգապահական պահանջներին վերաբերող բոլոր հարցերին, կարգապահ են ու դրսևորում են լավ վարքագիծ: Դասարանում տիրում է բարի ու խաղաղ բարոյահոգեբանական մթնոլորտ, ընկերասեր են, կատակասեր, մանկական հետքերը մնալով ու երևակայությամբ օժտված:

2. **ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՅԱԿԱՆ ՆԱԽՏԱՏԵՍՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԸՆթացքում :** 2022-2023 ուսումնական տարում նախատեսվող ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունն ու ծավալը պիտի լինի աշակերտների համար ավելի մատչելի, պարզեցված, բայց կարողանա իր մեջ խտացնել բազմաթիվ խնդիրների լուծում, որոնք ես կդնեմ իմ առջև: Նախատեսում են աշխատանքս կազմակերպել այնպես, որ կարողանամ բավարարել երեխաների հետաքրքրությունները , ունենալ նկատելի ձեռքբերումներ: Նախատեսում են կազմակերպել երեխաների գրաճանաչության, տառաճանաչության սահուն ու արտահայտչականությամբ ընթերցելու, թվաբանական պարզ գործողություններ կատարելու, մաթեմատիկական մտածողության զարգացման, բնության գրկում բնության դիտում կատարելու, երեխաներին տարեվերջյան գիտելիքների ստուգմանը հավուր պատշաճի նախապատրաստելու, դասղեկի ժամերի անցկացում:

3. **ԱՅՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ**

3.1 **Հոգևոր դաստիարակություն**-- Հայեցի դաստիարակության կարևոր նախադրյալներից մեկն էլ երեխային ճիշտ հոգևոր արժեքներ մատուցելն ու փոխանցելն է: Հոգևոր դաստիարակության տարրերը երեխայի մեջ ձևավորվում են դեռևս ընտանիքում: Շատ կարևոր է , որ այս տարիքում երեխան հստակ պատկերացնի հոգևոր արժեքների իմաստը, կարողանա տարբերել նյութական արժեքներից, հասկանա <<Հավատ>>, <<Կրոն>>, <<Քրիստոնեություն>>, <<Եկեղեցի>>, <<Աստված>>, <<Աստվածաշունչ>>, <<Աղոթք>> հասկացությունների իմաստը , բովանդակությունը: Երեխաներին պետք է սովորեցնել ճանաչել ու սիրել Աստծուն, հավատ ունենալ, հասկանալ ու կարողանալ աղոթել:

3.2 **Գեղագիտական դաստիարակություն**- Գեղեցիկն զգալու ու նկատելու, գեղեցիկը գնահատելու ու ստեղծելու կարողությունն արդեն իսկ խոսում է գեղագիտական դաստիարակության տարրերի առկայության մասին: Աշակերտներին սովորեցնել ցանկացած գործ, որ անելու կլինեն, կարողանան մատուցել գեղեցիկ - դա կարող է լինել փոքրիկ քառատողի արտասանություն, որևէ ձեռքի աշխատանք, նկարի դիտում, դասասենյակի ձևավորում, նկարի նկարում, արվեստի գլուխգործոցներին ծանոթացում, երաժշտության հետ միաձուլում, հեքիաթի ընթերցում, գույների խաղ: Կազմակերպել բնության դիտում՝ հագեցած հարուստ, գեղագիտական ճաշակ զարգացնող էլեմենտներով, մասնակցել համադպրոցական թեմատիկ պաստառների ձևավորմանը, դաստիարակել գեղագիտական բարձր ճաշակ ունեցող անձ:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն- Այն խնդիրները, որոնք ծառայել են այսօր մեր երկրի առաջ, մեզ պարտավորեցնում են, որ մեր դպրոցներում ավելի քան առաջնային պլանում կազմակերպենք երեխաների՝ վաղվա զինվորի, մեր երկրի պաշտպանի ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունը: Այսօր առավել, քան երբեք մենք պիտի լրջորեն մտածենք ու զբաղվենք մեր զավակների գրագետ ռազմահայրենասիրական դաստիարակությամբ: Հենց դպրոցն է այն կառույցը, որտեղ թրծվում են վաղվա գրագետ մարտիկները, վաղվա խաղաղության պաշտպանները: Պլանավորում են ծանոթացնել մեր քաջ հերոսների պատմությանը, նրանց սխրանքներին, նրանց հերոսամարտերին, կարևորել այս սերնդի, անկախության սերնդի դերն ու նշանակությունը վաղվա օրվա կերտման գործում

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն Առողջ մարմնում առողջ հոգի...սա որպես սկզբունք ընդունելով՝ կերտել ֆիզիկապես ու մտավոր, հոգեպես առողջ սերունդ, դաստիարակել սեր ֆիզիկական կուլտուրայի նկատմամբ, սպորտաձևերով հետաքրքրվելու, զբաղվելու ցանկություն, կարևորել և ապահովել երեխաների մասնակցությունը դպրոցական օլիմպիադաների, ոգեշնչման աղբյուր դարձնել հայ աշխարհահռչակ մարզիկների առաջավոր փորձը:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն Աշխատասիրությունն սկիզբն է բոլոր բարիքների: Երեխաների մեջ ձևավորել անհուն սեր աշխատանքի ու նրա արդյունքների նկատմամբ, ներքաշել հանրօգուտ աշխատանքների մեջ, ստեղծել փոքրիկ աշխատանքային իրավիճակներ, որտեղ երեխաներն իրենք կընդգրկվեն աշխատանքային գործընթացում՝ դասասենյակի մաքրում, ծաղիկների ջրում, պահարանի, պատուհանագոգի մաքրում, աթոռի, բռնակի վերանորոգում և այլն: Սովորեցնել աշխատանքից բարիք ստանալ:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն Մենք էլ բնության մի մասնիկն ենք կազմում և հոգ տանել մայր բնության մասին՝ դա մեր պարտականությունն ու պարտքն է: Երեխաներին սովորեցնել սիրել մայր բնությունը, հոգ տանել նրա մասին, խնայողաբար օգտագործել բնության բարիքները, բուժել բնության վերքերը, չկոտրել, չպոկել ծառերը, այլ նորերը տնկել, չտրորել ծաղիկները, չաղտոտել բնությունը: Ձևավորել գիտակցություն այն մասին, որ Երկիրը մեր բոլորի ընդհանուր տունն է, տալ ավելի շատ գիտելիք Երկրի մասին, որ կարողանան կյանքում գրագետ օգտագործել բնության պաշարները:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը Ուսումնական գործընթացը մի ճանապարհ է, որը երեխան քայլում է՝ մի ձեռքը ուսուցիչը բռնած, մյուսը՝ ծնողը: Եվ դպրոց – ընտանիք կապով է պայմանավորված երեխայի ներդաշնակ, համակողմանի անձի ձևավորման արդյունավետությունը: Այդ կապը ամուր է, մշտական: Դպրոց – ընտանիք կապի ամրությունն ապահովում են դպրոցում կազմակերպվող ամենամսյա ծնողական ժողովները, ուսուցչի անհատական աշխատանքը սոցիալապես անապահով, կամ տարաբնույթ խնդիրներ ունեցող երեխաների ծնողների հետ, հաճախակի այցելությունները տուն, աշխատանք հաճախակի դասերից բացակայող աշակերտների ու նրանց ծնողների հետ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
I շաբաթ	ա)Գիտելիքի օր-կազմակերպել աշակերտների մուտքը դպրոց,դասարան	01.09.2022	ՄԿԱ-ի գծով փոխտնօրեն դասվար
	բ)Աշխատանքային պլանի կազմում	01.09-09.09	Դասվար
	գ)Դասարանական անկյան ձևավորում		Դասվար
	դ)Դ/Ժ-<<Արի ծանոթանանք>>		Դասվար
	ե) Ծնողական ժողով զ)Ծնողխորհրդի ձևավորում		Դասվար,տնօրեն,փոխտնօրեն
II շաբաթ	ա)Դասարանի սոցիալապես անապահով, ծնողազուրկ,առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող ,ԿԱՊԿՈւ սովորողների հաշվառում և ցուցակի կազմում	12.09-16.09	Դասվար ուսուցչի օգնական
	բ)Աշակերտներին ներկայացնել դպրոցի կարգուկանոնը		Դասվար
	գ)Կազմակերպել փոքրիկ ճանաչողական էքսկուրսիաներ դպրոցի տարածքում	Ամսվա ընթացքում	դասվար
	դ)Դ/Ժ:<<Ծանոթանալ դպրոցի գրադարանին>>		Դասվար
III շաբաթ	ա)Սեմինար-հանդիպումներ ծնողների հետ	19.09-23.09	Տնօրեն, փոխտնօրեն, մանկա վարժի օգնականներ
	բ)Անցկացնել գրույց ՀՀ անկախության մասին		Դասվար
	գ)Դ/Ժ:<<Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ արթնանալուց>>:		Դասվար
	դ)Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
IV շաբաթ	ա)Կազմակերպել աշնան դիտում ,հավաքել գունավոր տերևներ և չորացնել	26.09-30.09	Դասվար
	բ)Դ/Ժ-<< Աշխատանքի անհրաժեշտությունը >>		Դասվար

V շաբաթ	ա)Ստուգել դասագրքերի և տետրերի կազմած ,մաքուր վիճակը	03.10-07.10	Դասվար
	բ)Հաշվառել դժվար դաստիարակվող աշակերտներին		Դասվար
	գ)Դ/ժ-<<Ուսուցչի տոն>>		Դասվար
VI շաբաթ	ա)Շնորհալի աշակերտների ցուցակի կազմում	10.10-14.10	Դասվար
	բ)Համագործակցել հաճախակի ուշացող և բացակայող սովորողների ծնողների հետ:		ԴասվարԾԽ
	գ)Դ/ժ-<< Իմ նոր պաշտոնը >>		Դասվար
	դ)Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
VII շաբաթ	ա)Ա,ա հնչուն-տառի շնորհանդես	31.10-04.11	Դասվար
	բ)Այցելություն դպրոցի գրադարան		Դասվար
	գ)Դ/ժ-<<Դարձիր գրադարանի բարեկամը>>		Դասվար
VIII շաբաթ	ա)Ստուգել դասագրքերի վիճակը	07.11-11.11	Դասվար
	բ)Ուսուցանել <<1>>թիվը:		Դասվար
	գ)Դ/ժ-<< Անձնական հիգիենա >>		Դասվար
IX շաբաթ	ա)Համագործակցել դասավանդող ուսուցիչների հետ	14.11-18.11	Դասվար
	բ)Անվտանգ երթևեկության մասին տեսաֆիլմի դիտում		Դասվար
	գ)Դ/ժ-<<Աշակերտի տեսք>>		Դասվար
X շաբաթ	ա)Ստուգել արտաքին տեսքը	21.11-25.11	Բուժքույր,դասվար
	բ)Կազմակերպել դասարանի մաքրություն գրատախտակը մաքրել , սեղաններն ու աթոռները դասավորել :		Դասվար
	գ)Դ/ժ- <<Իմ առօրյան>>		Դասվար
	դ)Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
XI շաբաթ	ա)Թարմացնել դասարանական անկյունը	28.11-02.12	Դասվար
	բ)Ուսուցանել դպրոցից տարիանելու կանոնները		Դասվար
	գ)Դ/ժ -<<Մարդն իր գործով է ճանաչվում>>		Դասվար
XII շաբաթ	ա)Անցկացնել ուսուցողական խաղ <<Ճանապարհային երթևեկություն>>	05.12-09.12	Դասվար

	բ) Աշխատանք հաճախ ուշացող աշակերտների ծնողների հետ		Դասվար
	գ) Դ/Ժ- <<Ընկերասիրություն>>		Դասվար
XIII շաբաթ	ա) Դասարանը նախապատրաստել Ամանորին	12.12-16.12	Դասվար, ծնողներ
	բ) Աշխատանք անհարգելի բացակայող աշակերտների ծնողների հետ		Դասվար
	գ) Դ/Ժ- <<Ամանորյա երազանք>>		Դասվար
XIV շաբաթ	ա) Համադպրոցական ծնողական ժողովի անցկացում	19.12-23.12	Դասվար, դասավանդող ուսուցիչներ
	բ) Շնորհավորական բացիկների պատրաստում		Դասվար
	գ) Դ/Ժ- << Հանգիստ և աշխատանք >>		Դասվար
	II ԿԻՍԱՄՅԱԿ		
XV շաբաթ	ա) Ձմեռային այգու դիտում և փաթիլների պատրաստում	23.01.2023- 27.01.2023	Դասվար
	բ) Համագործակցել ծնողների հետ՝ ուսումնա-դաստիարակչական հարցերի քննարկման համար:		Դասվար
	գ) Դ/Ժ- <<Ինչպես խուսափել վիրուսներից>>		Դասվար
	դ) Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
XVI շաբաթ	ա) Հետևել աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակին	30.01-03.02	Բուժքույր, դասվար
	բ) Անցկացնել զրույց արհեստների մասին		Դասվար
	գ) Դ/Ժ: <<Օրվա ռեժիմ>>		Դասվար
XVII շաբաթ	ա) Այցելել դժվար դաստիարակվող, հաճախ բացակայող աշակերտների ընտանիք	06.02-10.02	Դասվար
	բ) Սեմինար քննարկում՝ <<Ի՞նչ է պատիժը >>		Ծնողներ, ԴԱԿ, ՄԿԱ-ի գծով տնօրենի տեղակալ
	գ) Դ/Ժ- << Լեզուն զենք է, գիտելիքը՝ ուժ >>		Դասվար
	դ) Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
XVIII շաբաթ	ա) Ունկնդրել Թումանյանի հեքիաթներից և բեմականացնել	13.02-17.02	Դասվար

	բ) «Ներառական կրթության կազմակերպման ռազմավարությունները» թեմայով սեմինար – քննարկման կազմակերպում		Մանկավարժի օգնականներ ծնողներ
	գ) Դ/Ժ- «Ճանաչենք մեր հայրենիքը»		Դասվար
XIX շաբաթ	ա) Ստուգել դասագրքերի վիճակը	20.02-24.02	Դասվար
	բ) Համագործակցել դասավանդող ուսուցիչների հետ		Դասվար
	գ) Դ/Ժ- «Երթևեկության կանոնները»		Դասվար
XX շաբաթ	ա) Ստուգել աշխատանքային տետրերը	27.02-03.03	Դասվար
	բ) Դ/Ժ- «Ինչպե՞ս եմ օգնում մայրիկիս»		Դասվար
	գ) Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		
XXI շաբաթ	ա) «Մարտի 8»-ին նվիրված շնորհավորական բացիկներ պատրաստել:	06.03-10.03	Դասվար, աշակերտ
	բ) Պատրաստել պաստառ «Մարտի 8»-ին նվիրված		Դասվար
	գ) Դ/Ժ- «Բարի ժպտուն իմ մայրիկին»		Դասվար
XXII շաբաթ	ա) Ծնողական ժողով	13.03-17.03	Դասվար
	բ) Սեմինար քննարկում «Ծնողի դերը երեխայի կրթության հարցում» թեմայով		Ուսուցչի օգնականներ, հոգեբան
	գ) Դ/Ժ- «Մաքրությունն առողջության երաշխիքն է»		Դասվար
XXIII շաբաթ	ա) Մերձդպրոցական տարածքի մաքրում , ծառատունկ	03.04-07.04	Դասվար, աշակերտներ
	բ) «Զատիկ» տոնի մասին զրույցի անցկացում		Դասվար
	գ) Դ/Ժ- «Ծառատունկը՝ բարի գործ»		Դասվար
XXIV շաբաթ	ա) Աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակի ստուգում	10.04-14.04	Դասվար
	բ) Գարնան երևույթներն ուսումնասիրել , նկարել և ցուցահանդես կազմակերպել		Դասվար, աշակերտներ
	գ) Դ/Ժ- «Ո՛չ վտանգավոր սովորույթներին»		Դասվար
XXV շաբաթ	ա) Այցելել եկեղեցի	17.04-21.04	Դասվար, ծնողներ
	բ) Անցկացնել դասղեկի դասալսում:		

	գ) <<Կանաչ , կարմիր , դեղին>> թեմայով գրույց անցկացնել		Դասվար
	դ)Դ/Ժ: <<Ինչպես վարվել աղբի հետ>>		Դասվար
XXVI շաբաթ	ա) <<Այբ , բեն , գիմ >> ցերեկույթի անցկացում	25.04-28.04	Դասվար
	բ)Համագործակցել ծնողների հետ		Դասվար
	գ)Դ/Ժ-<<Բնությունն ու մարդը>>		Դասվար
XXVII շաբաթ	ա)Վերանորոգել դասագրքերը	02.05-05.05	Դասվար ,աշակերտներ
	բ)Ստուգել գրենական պիտույքների առկայությունը , մաքրությունը		Դասվար
	գ)Դ/Ժ- Մայիսի 1-ը ` <<Աշխատավորի օր >>		Դասվար
XXVIII շաբաթ	ա) <<Խրախուսում>>թեմայով սեմինար	08.05-12.05	Ուսուցչի օգնականներ
	բ)Դիտել ֆիլմ մերօրյա հերոսների մասին		Դասվար
	գ)Դասագրքերի վերանորոգում, վիճակի ստուգում		Դասվար
	դ)Դ/Ժ- <<Միասնությունը ուժ է>>		Դասվար
XXIX շաբաթ	ա)Խոսել ամառային արձակուրդի ընթացքում կատարվելիք առաջադրանքների կարևորության մասին	15.05-19.05	Դասվար
	բ)Ծնողական ժողով		Դասվար
	գ)Դ/Ժ- <<Մայիսը ` հաղթանակների ամիս >>		Դասվար
XXX շաբաթ	ա)դասագրքերի հանձնում	22.05-26.05	Դասվար
	բ)Էքսկուրսիայի կազմակերպում դեպի Օշական		Դասվար,ծնողներ
	գ)Դ/Ժ: <<Ամառային արձակուրդ>>		Դասվար

**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

համար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14		պար		
15		պար		
16				
17				
18				
19				
20			կարատե	
21		պար		
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՎԱՆԻ ԲՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԴԱՏՈՒՄԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված

11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվողը նդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններն են և պատկանում են հասարակությանը և պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և երդաշնակագրացման, նրան ցինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմաններ և քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծման և նույն կատարելագործմանը:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՈՒԹՅԱՆ ՄԿՁԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՎԱՆԻ ԲՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԴԱՏՈՒՄԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և նյութական և քիմիական զարգացման իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և նյութական և քիմիական զարգացման իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքները պետական նրատարիքի և հաստատությանը համապատասխան պատշաճ առաջնություն:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնք չեն ստանալու հանդուրժողական վարքի և անհարգության արտահայտման իրավունքը և պատասխանատվություն:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով,

եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական կարգադրի կամ այլ անձնակցի անվտանգության իրավունքների և ազատության իրավունքների պաշտպանության համար:

1) սովորողներին աշխարհաճանաչման և ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ներազդերի ժամանակակից մեթոդներով (աստիճանի) համապատասխան.

2) սովորողներին կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքներին տարացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և զգիզ զարգացման նոր մեթոդներով և կապահովող ժամանակակից անհատի օրգանական և ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր և երուժին աշխատառի վերարտադրություն և զարգացումը:

մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆ ՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշիչ համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ և ստանալու ուսումնական հաստատությունը և ուսցման ձևը,

ինչպես նաև սովորողի և ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնական լիցենզիայից ազայից.

4) մասնակցելու երդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից,

մանկավարժական և այլ աշխատողներին սովորողների այնպիսի գործողություններից, որոնք խախտում են սովորողի իրավունքները,

կամ ստանձնողները և արվում և նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մտաչել լիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու և փական կարծիքներ և համոզմունքները.

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրթական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատությունը ստեղծելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության նրատարման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝

հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական կազմակերպություններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում են իրականացում և են տաղանդավոր երեխայի արտահայտման, նրան ցուցաբերող և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հասցե և անուն, որոնք պետք է համապատասխանաբար նշվեն միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ

22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իրավունքներ չի կրող և անհարկ կարող է կամայական ելկամայական,

ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ապահովող և իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններին իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիմնված:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական երկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց -Գ, լավ -Լ, բավարար -Բ, անմխիթար -Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործածության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ